

عنوان:

بررسی اپیدمیولوژی و تاثیر پاندمی کووید-۱۹ بر خودکشی و اقدام به آن در شهرستان‌های تابعه استان کهگیلویه و بویراحمد طی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰

استاد راهنما:

دکتر محسن رضائیان

پژوهش و نگارش:

صدیقه ولی زادگان

تیر ۱۴۰۳

چکیده

مقدمه: خودکشی یکی از مشکلات مهم جامعه امروزی است و نیازمند بررسی‌های دقیق در همه جوانب و در برهه‌های زمانی مختلف می‌باشد. استفاده از تحلیل‌های جغرافیایی اپیدمیولوژی خودکشی، جهت شناسایی عوامل جغرافیایی مؤثر بر خودکشی و اقدام به آن می‌تواند بر سیاست‌گذاری‌های بهداشتی جامعه، مبنی بر کنترل خودکشی و اقدام به آن مؤثر واقع شود و از طرف دیگر با توجه به شیوع پاندمی کووید-۱۹ در اواخر دسامبر ۲۰۱۹ و سیاست‌های کنترل این بیماری از طرف دولت‌ها (قرنطینه، جداسازی و...) منجر به خسارات شخصی، افزایش تنهایی، اضطراب، افسردگی، بی‌خوابی، مصرف الکل و مواد مضر، خودآزاری یا رفتار خودکشی گردید و باعث ایجاد یک بحران جدی در حوزه سلامت روان در سراسر جهان شد. از این‌رو، مطالعه حاضر به منظور تعیین اپیدمیولوژی و تأثیر کووید-۱۹ بر خودکشی و اقدام به آن در استان کهگیلویه و بویراحمد طی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ صورت گرفت.

روش اجرا: در این مطالعه توصیفی تمام موارد خودکشی و اقدام به آن در استان کهگیلویه و بویراحمد طی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ (۷۴۲۱ مورد) به صورت سرشماری مورد بررسی قرار گرفت. داده‌ها بر اساس چک‌لیست ماهانه برنامه کشوری پیشگیری از خودکشی، در استان کهگیلویه و بویراحمد جمع‌آوری شد. با توجه به شروع پاندمی کووید ۱۹ در استان از ابتدای سال ۱۳۹۹، اطلاعات مربوط به فراوانی و بررسی روند تغییرات ماهیانه میزان خودکشی و اقدام به خودکشی در استان محاسبه شد. میزان تأثیر پاندمی کووید بر این روند در دو دوره قبل و بعد از پاندمی کووید (۳۵ ماه قبل و ۲۵ ماه بعد از شروع پاندمی) مورد مقایسه قرار گرفت و سپس با استفاده از مدل رگرسیون پواسن سری زمانی منقطع، تأثیر بیماری همه‌گیر، روند زمانی اثر فصلی و اثر متقابل هر دو عامل، بر میزان خودکشی بررسی گردید.

یافته‌ها: در طی سال‌های انجام مطالعه تعداد ۳۸۲ مورد خودکشی (۵/۱۵ درصد) و ۷۰۳۹ مورد اقدام به خودکشی (۹۴/۸۵ درصد) در شهرستان‌های استان کهگیلویه و بویراحمد رخ داده است. میانگین سنی افراد ۲۴/۸۸ با انحراف معیار ۹/۲۶۹، پایین‌ترین سن ۹ سال و بیشترین سن ۸۷ سال بود. گروه‌های سنی ۱۵ تا ۲۴ سال (۳۸۱۰ مورد، ۵۴/۱۲ درصد) و ۲۵ تا ۳۴ سال (۱۹۶۵ مورد، ۲۷/۹۱ درصد) بیشترین موارد خودکشی و گروه‌های سنی ۱۵ تا ۲۴ سال (۱۶۸ مورد، ۴۳/۹۸ درصد)،

۲۵ تا ۳۴ سال (۱۶ مورد، ۳۰/۳۷ درصد) بیشترین موارد اقدام به خودکشی را دارا بودند. ۳۸۱۸ مورد (۵۴/۲ درصد) از موارد اقدام کنندگان به خودکشی را زنان و ۲۲۰ مورد (۵۷/۶ درصد) از موارد خودکشی را مردان به خود اختصاص داده بودند. بیشترین افراد اقدام کننده به خودکشی مجرد (۴۷۳۷ مورد، ۶۷/۳۰ درصد)، بیکار (۳۳۶۹ مورد، ۴۷/۹۰ درصد) و در شهر (۴۴۳۹ مورد، ۶۳/۰۶ درصد) بودند و همچنین بیشترین موارد خودکشی در روستا (۲۱۲ مورد، ۴۴/۵۰ درصد)، مجرد (۲۱۸ مورد، ۵۷/۰۷ درصد) و بیکار (۱۶۲ مورد، ۴۲/۴۰ درصد) بودند. بررسی اثر پایدار کووید ۱۹ (اثر متقابل)، نشان داد که شیب خط (روند تعداد اتفاقات) در بعد از کووید به طور معنی داری بیشتر از شیب خط روند قبل از کووید بوده است. یعنی روند تعداد اقدام به خودکشی و خودکشی در مرحله بعد از کووید با شیب بیشتری افزایش یافته است ($p=0/001$). در کل موارد خودکشی و اقدام به خودکشی قبل از پاندمی تعداد ۱۲۸ / ۰۲ و بعد از آن تعداد ۱۳۶ / ۴۸ مورد در هر ماه گزارش شد. بررسی اثر روند نشان داد میزان خودکشی و اقدام به خودکشی از ابتدا تا پایان مطالعه دارای یک روند افزایشی و معنی دار بود ($p=0/019$).

نتیجه گیری: طبق یافته‌های مطالعه در کل استان اکثر مواردی که خودکشی و اقدام به خودکشی داشتند، در سنین نوجوانی و جوانی، بیکار و مجرد بودند. از این رو لازم است متولیان امر سلامت و بهداشت و سایر سیاستمداران در استان در بحث اشتغال و تشکیل خانواده جوانان و مسائل بلوغ و دیگر مشکلات این گروه سنی توجه ویژه‌ای داشته باشند.

واژگان کلیدی: خودکشی، اقدام به خودکشی، اپیدمیولوژی، کووید-۱۹، کهگیلویه و بویراحمد